

БЕКТЕМИН

2022-жылдын

22 августу

Директор:

Менен Кошкар

Химия кабинетиндеги коопсуздук эрежелери

Мектептеги химия сабагы деген эмне? Бул суроого токтолбостон жооп тапса болот: Д.И. Менделеевдин таблицасы жана тажрыйбалар, тажрыйбалар, тажрыйбалар. Ушул жактан гана ачык түскө боёлгон, түссүз эки ар башка заттардан кооз кристаллдарды өстүрсө болот. Түссүз эритмелерди кошкондо, аппак карга же башка түстөгү чөкмөлөрдүн пайда болгонун көрүүгө болот.

Химия –бул кызыктуу илимдердин жана жомоктогудай айлануулардын падышасы.Бир жагынан коркунуч байкалбагандай сезилет.Бирок, мындай эмес: химия кабинетинде адамдын ден соолугуна зыян келтирген кооптуу заттар бар:

- айнек идиштер (пробиркалар, колбалар, реторталар) – булардын сыныктары учтуу жана кесип кетет;
- оттун жалыны – күйүүчү газ же спирт шамынын жалыны колду жана денени күйгүзүп кетиши ыктымал;
- ар кандай реактивдер – туура колдонулбаган болсо, ууланууга жана химиялык жактан күйүүгө алып келет.

Ошондуктан, химия кабинетинде коопсуздук эрежелерин туура сактоо жана билүү зарыл. Окуучулар бул эрежелерди биринчи химия сабагында үйрөнүшү керек. Сабакта коопсуздук эрежелерди бир гана жолу түшүндүрүү жетиштүү эмес. Өзүн алып жүрүүнү окуучуга, химиянын ар бир сабагында эскертип туруу керек. Кабинетте атайын маалымат бурчун уюштуруп койсо, окуучунун көз алдындагы маалыматтар көп жолу эффективдүү жыйынтыгын бере алат.

Химия кабинетинде жана сабагында өзүн алып жүрүүнүн коопсуздук эрежелери.

Химия кабинетиндеги бардык коопсуздук эрежелерди шарттуу түрдө 2 топко бөлсө болот:

1. Сабакка келгенде жана сабак бүткөндөн кийинки өзүн алып жүрүүнүн эрежелери.
2. Практикалык ишти аткаруу учурундагы окуучунун жүрүм-турумунун эрежелери.

Химия кабинетиндеги негизги эрежелер

Химия кабинетинде, окуучулар мугалим жана лаборант бар учурда гана боло алышат.

- Сумкалар жана рюкзактар партанын койгучтарына салынат. Аларды парталардын ортосуна коюлушуна жол берилбейт.
- Кабинетке, ашыкча буюмдарды алып келүүгө жана өзүнө тиешелүү эмес буюмдарды алып кетүүгө болбойт. Тамактанууга катуу тыюу салынат.
- Танапис учурунда кабинеттен бардыгы чыгып, бөлмөнү желдетүү керек.
- Окуучуларга лаборатория бөлмөсүнө киргенге болбойт.

- Өрт өчүрүүгө керектүү каражаттардын, өрт өчүргүчтүн, кум салынган идиштин жана медициналык аптечканын сакталган ордун бардыгы билүүсү зарыл.
- Мугалимдин көрсөтмөсү жок, партанын үстүндөгү заттарды кармоого жана иштөөгө болбойт.
- Окуучулар бири-бири менен өз ара химиялык реактивдерди алмашууга болбойт.

Лабораториялык иштерди аткарууда эмнелерди билүү керек?

- Эреже боюнча, химия кабинетинде ар бир окуучу коргонуучу жекече каражаттар менен камсыз болушу керек: фартук, көз айнек, резина кол каптары.
- Тажрыйбанын башталышына чейин, узун же коё берилген чачтарды тыкан жыйнап, өрүп же түйүп коюу керек. Андан соң, химиялык экспериментти аткаруунун ыкмасы менен таанышып чыгуу зарыл.
- Ишти аткарууга керектелүүчү приборду же аппаратты мугалимге көрсөтүп, андан кийин уруксаат берилген болсо гана практикалык ишти аткарууга киришүү керек.
- Спирт шамын колдонууда коопсуздук эрежени туура жана так аткаруу керек. Спирт шамын ширеңкенин жардамы менен күйгүзүп, ал эми өчүргөндө анын капкагы менен өчүрүү керек. Башка күйүп жаткан спирт шамы менен күйгүзүү туура эмес.
- Суюк затты пробирканын 3/1 бөлүгү менен өлчөп куюп алуу керек жана ысытуу керек.
- Катуу жана майдаланган заттардан ысытууга анча көп эмес өлчөмдө алуу керек. Заттар кургак пробиркага гана салынат.
- Эч качан идиштеги реактивди бетке жакын алып келбеш керек. Заттын жытын аныктоодо, идиштин ооз жагынан абаны мурунду көздөй желпүү зарыл.
- Бардык иштерди туура жана так аткаруу керек. Заттардын даамын аныктоого болбойт. Ашыкча заттарды атайын даярдалган идишке салып же куюп, эгерде төгүлүп же чачылып кеткен болсо, өз алдынча жыйнаганга болбойт.
- Эксперимент аяктагандан кийин, иш ордун тазалап жана колду самындап жууш керек.